

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższym Dowoleniem

IMPERATORA I M. C. CAŁEY ROSSYI.

W WILNIE V. S. 14. MAJA 1802. ROKU W SOBOTE

z Petersburga V. S. 13. Maia.

General Major Baron Muller Zakomjelski przyjmuje się do służby z rangą Generała Lieutenanta umieszczony w artylleryi. Byłych woysk Polskich Major Lomański przyięty do Rossyjskiej służby z rangą Sztabu Rotmistrza w konnym półku Polskim. IMPERATOR Jmć Szeferowi S. Petersburgskiego regimentu grenadyerow Generalowi Lieutenantowi Sakénowi i zganili nieprzystoyną odpowiedź daną Generalowi infanteryi Xiążeciu Galicjowskiemu. Aktualny Tajny Konsyliarz Graf Sergiusz Rumianców zasiadać będzie w radzie Monarszej. Achtyarski inspektor kwarantanny Ster został Konsyliarzem Koleskim.

z Wiednia 22. Maia.

W Presburgu zgromadzone Stany Królestwa Węgierskiego zaczęły się trudnić roztrząsaniem propozycji podanych od Tronu. — Nowy Interes Cesarz u Porty Otomańskiej Sturys wyjechał do Constantinopola; przebywszy Transylwaniją, Sącz znajdzie okręt, który go zaprowadzi pod Warnę, ztamtąd do stolicy, albowiem inne drogi są niebezpieczne dla rozruchów trwających w Turczyźnie. — Lord Elgin chce odzyskać zdrowie, bawi w Atenach. — Podatki Węgierskiego kraju podwyższone bydy mają 2i miljon. zlot. ryńs. Biegające pogłoski o przywróceniu do tegoż Królestwa Zakonu Jezuitckiego, potrzebuja potwierdzenia; to pewna że naród cały pragnie gorąco edukacją młodzie widzieć u siebie na lepszym stopniu niż dotąd była. Tamże rząd ogłosił ażeby żaden z Studentów, nawet uczących się prawa i sztuki lekarskiej nie był na Teatrach, balach, i kawiarniach, nawet z rodzicami swoimi.

z Londynu 14. Maia.

Pisma nasze utrzymują statecznie, iż Toussaint w S. Domingo prowadzi wojnę zaczepną, Leclerc cały kraj podbity opuściwszy do Cap ustąpił; woysko jego przed odebraniem posiłków spodziewanych z Europy nic nie może rozpocząć osłabionem boiem, głodem, chorobą, powietrzem; wiadomości wątpliwe, ponieważ nie mamy na to żadnego dowodu, wyjąwszy nieprawdę powieści żeglarskiej. — Do Indyi zachodniej rząd posyła wiele amunicyi i żywności. Do Egiptu plynie General Stuart, który tam obemyie główną kommandę nad woyskiem Angielskim; niewiadomo kiedy powrócą do Ojczyzny. — Z Madritu niespodziewana wiadomość przyszła, że Król Jmć Katolicki ogłosił się wielkim Mistrzem Maltańskim w państwach swoich, łączy do Korony wszystkie tam będące dobra i języki. Dochód z nich cały poydzie na szkoły woyskowe i szpitale. — W Izbie wyższej Lord Grenville naganął pokój z Francją w długiej mowie; odpowiedzieli krótko Ministrowie; przyszło do zbierania głosów; Grenville miał ich 16; przeciwnicy 122. Chciała tamże oppozycja mówić przeciwko Administracyi Pitta; ale bojąc się ażeby, jak w Izbie Niższej zamiast nagany pochwał nie odebrał i posagów temu stawiać nie kazano, zamknąć wolała. W Izbie Niższej zaczęto roz-

trząsać uporczywie traktat w Amiens podpiany.

Wspomnieliśmy co Nichols mówił przeciw Pittowi; nie od rzeczy będzie namienić co o osobie jego rozumiał. Pomnożył długi narodowe; ustanowił inkwizycyą w Anglii godną tyranii Roberapierra; obywatelom zgromadzać się dla rozrywki zabronił; ubóstwa liczbę powiększył; tyjące ludu pomarły w więzieniach za długi i szpitalach z nędzy; głód panował w narodzie i niestychana nigdy drożyzna; papierami kraj zasypał. Sam nie lakomy nie zbierał matki, lecz krewnych, przyjaciół, pomocników, lichwiarzy, bankierow z bogacił lud odarł. Robert Walpole mógł by dź uczniem u niego w korupcyi; Parowską dostoyność upodlił więcej 100. nowych Parow utworzył, z Izby Niższej przeniósł do wyższej, ażeby mógł innych Reprezentantów obrać; pensye dał wielkie 580. osobom; korupcyą jego trzymała na urzędzie lat 18. Rozgłaszając że utrzymać nie mógł interesu Katolików Irlandzki przeciw zdaniu Królewskiemu, Monarcha u poddanych podał na wzgardę i nienawisć; synów jego trzymał w swojej palatynie, nie dając pensyi; wolał ich opatrywać z listy cywilney, która przez to się zadłużyła; nasladowca Mairów Pałacowych we Francyi, Wezyrów i Peshwa Oryentalnych; nieprzystoynie traktował następcę Tronu złamał prawo, konstytucyą pódpatki podniósł i długi do tego stopnia, że już wyzey postąpić nie mogą. — Na tak wiele zarzutów, ażeby dowiedzione były, prosil o kommissyą. Zdaie się że Pitt dla oczyszczenia siebie sam iey domagać się był winien; lecz w Anglii zwyczaj jest inny; powstałi przyjaciele Ex Ministra; wymówili niektóre postępk, inne dotkneli, inne przemilczeli; większością głosów pochwalili wszystko; a teraz po Hrabstwach zbierają pieniądze na wystawienie posagów.

PS. Skończyły się spory całonocne o pokój; treść ich późniey doniesiona będzie; dość powiedziec że Pitt i Addington znaleźli się bez większości głosów. Izba Niższa Stanowi zapewnić Króla Jmci, że w tak niepewnym stanie interesów Europejskich, jak są dzisay, naród nie odmówi rządowi pomocy, iesliby dajmnieyszy uszczerbek miały cierpieć od kogo handel i morska jego potęga. — Odebraliśmy wiadomość o Misyjach Angielskich na Oceanie południowym. Gdy część jedna Misyjonarzów ztamtąd ustąpiła przed 4. laty, drudzy ciągle mieszkałi na wyspie Matawin wyuczyl się języka, zjednali przyjaźń obywatelów. Król wyspy Huahine tak ich upodobał, że zaprasza do siebie obiecaie słuchać nauki, popdaństwo do słuchania naklonić. Nieszczęściem ziwo jest obfite, robotnika mało. Krewny Króla owego Pomarré, gdy jednemu z Misyjonarzów syn się narodził, dziecie przysposobił za własne, i prosil o zprrowadzenie więcej Europejczyków. Niezmierny Archipelag obiecaie zyski wielkie; obfitaie w szafran, bawelnę, tabakę, cukier, zioła lekarskie i farbiarskie, w morzu pełno wielorybów; zboże rodzi obficie; wyspa Otahiti oprócz własney potrzeby może go dostarczyć na 50. tys. ludu; bydło rozmaite i konie znaczenie się rozmnożyły.

Od granic Włoskich 8. Maia.

Do wyspy Corfou przybył General Adjutant Romieu, mając pełnić obowiązek Agent handlu Francuzkiego. Kommandant eskadry Turckiey w porcie przyjął go bardzo ludzko. Tamże Prezydent Senatu ogłosił amnestyą dla wszystkich, którzy należeli do rządu niedawno zgaszonego. Na wyspie Zante spokojność przywrócili Anglicy; rząd nowy ustanowiono; z Malty nowe coraz woyska i okręta przybywają. — W RPtey Włoskiej czynią się wielkie przygotowania na otwarcie w d. 15. Collegiów elektoralnych. — Na brzegach Sardyńskich ukazało się wielkie mnóstwo rozbojników Afrykańskich. — W Liguryi wielka niespokojność; na drogach żadnego bezpieczeństwa; pomnaża się lotrzyków liczba; spodziewać się trzeba, że szrodki od rządu dziś przedsięwzięte będą skuteczniejsze od przeszłych. Salicetti został w Genui Ministrem Pełnomocnym; da wkrótce podobno Liguriam konstytucyą. — General Administrator Jourdan zaczął zwiedzać Departamenta Piemontu, chcąc sam weyrzeć w potrzeby każdego, i ulgę przynieść krajowi. — General Murat w Neapolu przyjąty wspaniale; był w Caserta u Następcy Tronu; Król Dwóch Sycylii także spodziewany wkrótce z Palermu; już uprzedzili Monarchę Posłowie zagraniczni. Tym czasem woyska Francuzkie zewsząd ruszają dla ustąpienia, iak słychać z Neapolu i Rzymskiego Państwa, morzem i lądem. Generalowi Murat darował Ociec S. kokardę i tabakietę bogato kameryzowane brylantami. Kellerman stanął w Loretto dla przyjęcia 8. tys. żołnierza spodziewanego z Apulii. — Na końcu Czerwca zgromadzą się w Mediolanie prawodawcy, po zakończoney sesyi Collegiów elektoralnych i Cenzorów. — Donoszą z Madrytu, że kredyt Xiążęcia Pokoju coraz wznasta. Nie tylko dał iemu Król Katolicki władzę nie określoną nad woyskiem, ale też dozor trybunałów powierzył. Austryakom pozwolono zakupić 1500. baranów i owiec Hiszpańskich, 400. ogierów w Andaluzyi.

z Berné 12. Maia.

Opisujemy dalszy postęp rokofzu w Powiecie Vaud podniesionego. 2. tys. wiesniaków przybywszy do Morges zagarneli gwałtem archiwa; i odeszli. Pryejeżdża Kuhn Minister; wzywa do złożenia broni grożąc pomstą. Rokofzanie zapraszają go do rozmowy, pragną amnestyi, zgażenia dziesięcin, i daniny lehnney. Kuhn nie postępując każe raz drugi broń składać. Tegoż czasu rada mnieyła prosi Generala Francuzkiego Montrichard o pomoc; odpowiada, że wydane są rozkazy kommanderującemu w Cantonie Leman, ażeby podległ Ministrowi Kuhn we wszystkiem. Wiesniacy d. 6. znowu Morges opasują; wodzem najwyższym obrany Reymond Kapitan 2. półbrygady; lud porządnie podzielił na kompanie. Miasto w trwodze; zamku i zbrojowni strzegąc Francuzi, kilkakroć wzywani poddać nie chcą. Zaczyna się konferencya. Reymond prosi o wypuszczenie więźniów, wydanie archiwów, chleba i armat. Kommandant żadney armaty dawać nie chce; lecz ponieważ był słaby, zgodził się na inne warunki; archiwa natychmiast spalono. To sprawiwszy rokofzanie zadają poddania Lausanny. Odmawia Prefekt; Kuhn pospiesza, wydaje odezwę do gminu; zewład woyska nadciągają. Wiesniacy jednak w liczbie 1500. do miasta wkróczyli. Spotyka Reymonda Veilande kommandant Francuzki; pierwszy domaga się wydania archiwów, i wcielenia kraju do Francyi; drugi z buntownikiem traktować nie chce, z miasta ustąpić każe. Po długim rozmyślaniu Reymond wychodzi do Montbenon, widząc że nowym żołnierzem załogę wzmocniono.

Otaczają w polu rokofzanie Szwajcarowie i Francuzi; Kuhn na wszystkie ich prosby odpowiada, że spokojnie stać mają, póki z Berné nie powróci w godzinach 48. Jakoż wnet wieściach dla umówienia się z radą. D. 8. i 9. zeszły spokojnie; u Reymonda w obozie radość i

tlum wielki ludu ciekawego; d. 10. z rana uderzono na trwozę; zamknęła się Lausanna; Veilande z 700. Francuzów i armatą do Morges idzie. Stanawszy o kroków kilkadziesiąt od szeregów buntowniczych każe wstrzymać kolumnę. Odnowia się konferencya, Reymond powtarza żądze swoje; nie chcemy, powiada, walczyć z Francuzami, przyjaciele wielkiego narodu pragniemy z nim się połączyć; ulżycie podatków ciężar. „Kuhn powraca; obiecuje ulgę i Konstytucyą, przekłada jak bunt jest haniebny. Naostatek Veilande naklonił Reymonda; że lud swój za Venegę uprowadził; zrobiłoby niby zawieśzenie broni. Francuzi do Lausanne powracają. Ale wieczorem wiesniacy opasują Morges; armaty wydać roszkują. Odmawia garnizon; w nocy posiłek odbiera jeziorem. D. 11. Reymond od zamku nie odstępuje. General Ameý z Friburga przysłany zamysła użyć mocy, jeżeli dobrowolnie wiesniacy nie złożą broni. Chocę rągnie w nich zielone z napisem, *zwoycizzyć lub umrzeć*. Prawodawce nasi pilnie pracują; tego potrzeba dla przywrócenia wnętrzey spokojności; co uczynili, rozglądać nie chcą przed zakończeniem dzieła. Posel Verninac pisał do rady bunt naganiając tém bardziej, że rokofzanie isć zdał się pod hasłem Francyi; radzi jednak zrobić układ sprawiedliwy dziesięcin i lennych podatków. Znaiony Sulzer za insurrekcyą w Zurich umyśloną aresztowany, wyszedł na wolność.

z Hagi 18. Maia.

Pogłoska o spisku Paryskim pokazała się zmyśloną; General Deimas nie jest do Toul wygnany; Malsena, Ougereau, Audinot, nie są aresztowani; jeden tylko Regnier odebrał rozkaz mieżkać o 100. mil od stolicy, że w pbiedyńku zabił Generala d'Estaing; z którym dawną miał nie przyjaźń w Egipcie. Woyska natze w liczbie 3. tys. już siadają na okręta; mając płynąć do przygórka dobrej nadziei. General Victor tu powróciwszy objął znowu kommandę woysk Francuzkich.

z Paryża 14. Maia.

Do Konsula pierwszego zewsząd przychodzą powinszowania, kładniemy krótką mowę; którą powiedział wczora uczony Mafron Pasterz Kościoła reformowanego w Paryżu. Obrządek reformowany jego są słowa; z którego na zaszczyt i uszczęśliwienie Francuzów, wyszli Turenne i Sully; godzien jest ofiarować rządcy najwyższemu RPtey wdzięczność należną. Konsystorz Paryski naszego Kościoła przez usta może oświadcza; co czuie dla ciebie z całym narodem; podobne dzięki od innych braci odbierać będziesz. Przywrócić pokój narodóm i Kościołowi; ciesz się z owocu prac szczęśliwych; wielbi cię Europa; błogosławią ziomkowie; ale cóż są te pochwały i dziękczynienia w porównaniu z wnętrzną roskoszą, iako czujesz myślar żeś dobrze ludzióm uczynił? To przekonanie za niesprawiedliwość i niewdzięczność będzie nadgodą. Patrz iako na głos twój zakwitła po świecie jedność i zgoda braterska; gwałtowne o politykę i religię zgasy kłótnie; nieszczęście i klęsk naszych źródło zamknęło. Przez ciebie szczęśliwość RPtey zrówna się wkrótce z iey chwają, a niepoehlebującą potomość wiek 19. imieniem twoim naznaczą.

Z Barceliony wiadomość przysła; że tam znowu czynią przygotowanie do przyjęcia Króla Jmci Katolickiego który spodziewany jest w Sierpniu.

Wczora przy parolu czytano pismo Konsula pierwszego. „Grenadyer Gobain z gwardyi sam sobie odjął życie; przyczyną samobójstwa kochanie mniej szczęśliwe. Z innych względów był człowiekiem szacownym; od 4. tygodni już to drugi przypadek podobny w regimencie. Konsul oświadcza. Żołnierz powinien zwyciężać koniecznie boleść i smutek wynikający z namiętności; równie wielka jest odwaga znosić statę

Żnie przykrości zdarzające się w życiu, jak wytrzymać ogień z baterji kartaczowy. Poddać się żalosci i smutkowi bez odjoru, odjąć sobie życie dla uniknienia nie smaku, jest to opuszczać boiowisko przed zwycięstwem. — Stanu Konsyliarze Brune, Delsolles, Lacuée przyniesli do zgromadzenia Prawodawczego projekt werbunkowy; Buonaparte 60 tys. żołnierza starego chce uwolnić do domów; na ich miejscu stanie 60. tys. młodzieńców; ażeby zaś armia w każdym przypadku dopelnioną zwycięzcoie bydz mogła, drugie 60. tys. młodzi zawsze w gotowosci czekać mają hasła. Uczyniony jest rozkład na 102. Departamentu RPtey w miarę ludności; do każdego 60. tys. dają następujące: Nord 880. Seine 750. Seine nizła 720. Escant 660, Gironde 620. Calais 600, Maithche 600. Puy 540, Some 450, Dordogne 430 ettc. Najmniey: Alpy nadmorskie 50. Pirenei wschodnie 70. Alpy wyższe 80, Liamone 80; Gold 80, Vendée 100; Morbihan 100, Sarthe 100, Loire nizła 100, Alpy nizsze 100.

Zgromadzenie prawodawcze przysiało 102. Deputatów, jednego z Departamentu, winiając Konsulowi, że zasłużoną nagrodę bierze od narodu. Otwarte już są księgi, w których każdy zapisywać ma zdanie swoje; z Trybunów jeden tylko był przeciwny; Carnot; ten dając votum negative; podpisał; *poddać się wywołaniu i proskrypcyi*. Wątpimy ażeby do tego przyszło. — Ostatniy Niedzieli Arcy Biskup nasz odprawił nabożeństwo w kaplicy pałacu Thuilleries; tegoż dnia 9 nowych Biskupów przysięgę wykonało. — Rozeszła się pogłoska, że wprowadzenie Angielskiej fabryki towarów ma bydz cierpienie. Udano się do Ministra Chaptal. Odpowiedział: „Rząd chce wskrzesić rękodziela krajowe; Angielskich do kraju nie przyjmie nigdy; jeśli trzeba dowodu: rozkazano zabierać te nawet które wprowadzono kryjomym sposobem; już onemi są napelnione magazyny. „Kardynał Legat Caprara wysłał do Brukselles. W mieście Anvers już osiadło wielu kupców Angielskich i Amerykańskich. — Baron Stael Holstein umarł w drodze do Copet. Długo we Francyi był Posłem Szwedzkim za rządów dawniejszych i podczas rewolucyi; zięciem był Ministra Neckera.

Pierwszy Konsul wkrótce ma formować legion, od honoru nazwany; dzielić się będzie na 15. orszaków, w każdym 7. wyższych Officerów; 20. Kommanderów; 30. Officerów, 350. żołnierzy. Na ich utrzymanie będą wyznaczone dobra narodowe. Officer wyższy dochodu nie dobra narodowe. Officer wyższy dochodu rocznego mieć powinien 5. tys. lwr: Kommander 2. tys. Officer tysiąc, żołnierz 250. Pierwszy Konsul Szefem legionu; członkami jego wszyscy rycerze, którzy otrzymali nagrodę honorową, szable, karabiny, i ktokolwiek cnotą, męstwem, talentami dystyngwować się będzie. Piastwo podczas pokoju walujące, przy końcu pierwszej kampanii będą rozdane. Poslowie, uczeni; jeśli w gwardyi narodowej służyli; mogą mieścić się w legionie. — Teraz wiadomo, że Senat nie jednomyślnością, lecz głosów większością postanowił urząd pierwszego Konsula do lat 10. uczynić; wielkie o to były sprzeczki. Jeśli dożywotnim zostanie to będzie dziełem Konsula Cambacerés. — Rada Stanu Prawodawcom ukazała projekt o dochodach tabacznich; lądem tego produktu nie wolno wprowadzać do Francyi; morzem przez Ostendę tylko; Dunquerque, Dieppe, Havre, Morlaix, Nantes, Bordeaux, Cette, Marseille. — W mieście Aix natycy mówę Luciana Buonaparte i Portalisa uroczystie spalili z przekleństwem. — Do Cadix fregaty Thetis, Amphitrita 8. millionów piastrow przyniosły z Vera Cruz. — Gluche teraz milczenie o indemnizacyach Niemieckich, urządzeniu krajów Włoskich; negocyacye jednak nie ustają. Wkrótce spodziewamy z Berlina Lombard Sekretarz Margrabiego Lucchesini ma przynieść projekt przyjęty i podpisany od Króla Pruskiego, za poprzedzonym porozumieniem się z innemi Dworami.

Konsulowie Cambacerés i Lebrun na piśmie podziękowali Senatowi, Prawodawcom, i Trybunom za dowód ich pamięci. — Młodzieńiec ubogi Darras, uczelczął na lekcy w Pritaneum; codziem milę drogi odbywając pieszo, ponieważ mieszkał daleko na przedmieściu; Ociec ile mógł pomagał Synowi. Ten naostatek osmielił się przyść na paradę, podał Konsulowi prośbę z przyłączonym świadectwem o postępkach swoich i medostatku. Buonaparte natychmiast rozkazał go umieścić w Szkole Narodowej.

Gdy w zgromadzeniu prawodawczem roztrząsano, czyli potrzeba wysłać deputacyą do Konsula, i otworzyć księgi w której każdy zapisze zdanie swoje; zabrawszy głos Segur, dawniey Posel Ludwika 16. u W. Katarzyny, dziś Prawodawca. Gdy, powiedział, Trybunowie uznali potrzebę oświadczenia wdzięczności narodowej pierwizemu Konsulowi, my jednego z niemi będąc zdania; ubolewaliśmy że Konstytucya nam zabroniła do tego wzywać Francuzów zdaniem i przykładem; w milczeniu postępek Trybunów, cnoty i dzieła Konsulów uwielbiać musieliśmy. Dziś wspomnieć nam trzeba, żeśmy nie tylko Prawodawcy, lecz obywatele; dziś pokazmy, że chwala Francuzkiego bręza, słodycz pokoju, przywrócenie porządku, wytępienie łakcy; trwale nie zaś przemieniające będą w narodzie; że prawa nasze będą niezmiennie, nieprzyjaciele Oyczyzny strach nadzieję oglądać odradzające się zamieszania i nie snaski; któremi przed rewolucyą r. 8. była skolatana. Dziś nakoniec dajmy temu mężowi którego Francya błogosławi, postronne zayrzę Francuzom narody; nagrodę jaka jemu i nam naylepiey przystoi.

W tak wielkiem dziele do ludu całego udać się należy; ten może ziszczyć chęci nasze, a głos podnosząc wolny zapewnić własną szczęśliwość i pokój, gdy położy w pierwszym Konsulu zaufanie; na które zasłużył pracą i niebezpieczeństwem osoby swojej. Odpowiedz jego Senatowi zgodzą się z moim zdaniem. Zaczny ten obywatel, który wszystko przenika; na wszystkie okoliczności wzgląd ma przyzwodity; oświadczył razem wdzięczność Senatorom, uszanowanie głębokie dla naywyższej władzy ludu Francuzkiego. Konsulowie i rada Stanu rozkazując narodowi całemu zgromadzać się na zapisanie w księgach opinii, zbudzą smutny przedział, który nam zagradzał żądany przystęp. Dziś nam wolno jest zdanie otwierać, ponieważ zostając Rezydentami ludu, z liczby onego nie byliśmy wyłączeni. Tak sądzę Prawodawcy, że jako Rezydentanci wysłać powinniśmy liczną Deputacyą do Konsula pierwzego z uwielbieniem odpowiedzi jego daney Senatowi, która pokazuje, że godzien jest ufności narodu; jak obywatele, otwieramy księgi, w której z nas każdy napisze co myśli. Taki postępek Prawodawców będzie przykładem dla innych ziemków; osmieli prawdziwych Synów Oyczyzny, nieprzyjaciolom odbierze nadzieję; los nasz własny polaczy węzłem nierozzerwanym nigdy z losem rycerza; co Egipt i Włochy dwakroć zawoiewał, Obywatela śmiałego, który anarchią obalił, bohatera który Alpeykie góry przeleciał, rozbił nieprzyjaciol naszych, zlamal przesady; uspokoił sumnienia; świat pokojem obdarzył.

Przyszła do Konsula Deputacya; przedkujący Vaublanc, przyrzekł, powiedział Francuzom pokój na wstępie rządów wiekopomnych; słodka obietnica każdemu; rzadki wieczył; dzieło niepodobne się zdawało; spełniesz wszystko; nie mamy w świecie nieprzyjaciol. Teraz naród wygląda z ręki twoiey szczęścia i chwały; iaką może wyptywać z wolności polityczney; cywilney; duchowney; z rolnictwa, handlu, nauki; przemysłu; kunsztów; i rzemiosł. Twój sposób myślenia, przymioty, oświecenie; talenta, stateczność w pracy zlamia zapewne przeszkody wszystkie; naród będzie szczęśliwy i pełen chwały. Tym sposobem lud z rzadca swoim zawsze iednomyslny; ieden dla drugiego pra-

bować nie przestaniecie; Konsul na szczęśliwość Francji, ta na chwałę Konsula swiego. Wkrótce tegoż narodu wyplasi wdzięczność tobie powinną, rząd i władzę twoją uczyni niewzruszoną. Odpowiedział Buonaparte. Mysł wasza i przesłstwo wielkie miłe nam są nieskończenie. Wymiesiony zostałem na stopień pierwszy w czasie pełnym zamieszania, gdy naród nie mógł nad wyborem zastanowić uwagi dojrzałej. Wówczas RPa wojnę rozszarpała domową; nieprzyjaciel obcy zagrażał granicom; niemielście bezpieczeństwa i rządu żadnego. Trwoga wyborem urzędników kierowała. Dziś pokoy macie powożących. Francuzi pokazują światu obraz rodziny zgodnej; poznali rządców przez się wybranych czego za warci. Niech gł. sro powiedzą co myślą o nas, usłuchamy bez wątpienia. Cóżkolwiek dla mnie los przeznaczył, obywatelem będę prywatnym czy Konsulem, żyć zawsze pragnę dla sławy i szczęścia waszego. — Podobna deputacya od Trybunów podobną odpowiedź odebrała. Teraz wistolicy naszej otwarte są księgi, w których każdy pisze co myśli.

Dokończenie mowy K. S. Portalis.

Poznawszy potrzebę i pożytek religii, Konsul nie mógł rozumnie tey niszczyć która przystoi najlepiej obyczajom naszym i filozofii. Wszystkie obrządki zwała rewolucya. Pośród ciemney burzy iasniały jednak cnoty; naród po większej części spokojnie czekał końca, nie słuchając złosliwych szepłów i podniety do buntów, niektóre tylko Departamenta poszły za głosem zwodniczym, dla utrzymania wiary, co czybiż nie dowodzi, że religia w sercach ludzkich wkorzeniona, że wiekami poświęcone zwyczaje są nieśmiertelne? zpuszczona jest Oycyzna; coaby się stało gdyby w popiele nie została nam przeocie slietka nadziei? Ludzie pobożni dobroczynnie robili dawnoy fundusze; utrzymywała w całości religia. Po spustoszeniu powszechnem gdyśmy chcieli nakoniec z upadku podnieść szpitale, cośmy zrobili? czyliż rząd na pomoc nie wezwał Pauny Chrześciańskiej, pod *Milosierdzia*, imieniem słynące; które poświęciły się szlachetnie usługom ludzi nieszczęśliwych, chorych, i cierpiących? któż im do cnoty dostoyney, naywyższej, do dzieł i posług trudnych, pracowitych odrażających, jest zachęceniem i pobudką? zapewne nie nagrody doczesne, nie ludzkie pochwały i oklaski. Podnieść trzeba oczy ku niebu; zachęcenie i pobudkę znajdziesz w dobroczynney pobożności; daleka od zgiełków światowych napelnia serce człowieka cnotliwego pociechą, jakiej rozum dać nie zdoła. Albożemy nie doświadczyli, że najemniej nie mając tey pobudki wnetrzney, któraby ich do pełnienia obowiązku przywiązywała, nie dobrze zastępowali miejsce osób zagranych duchem religii, wyższym nad względy doczesne, silnym wznieść człowieka do ofiary nawet życia, przez cierpliwe niesmaków znoszenie, przez narażanie się na niebezpieczeństwa wszelkie.

Reszta później.

Od Rządu Gubernskiego Wileńskiego ogłasza się, iżby życzący kupić z Publiczney Licytacyi Folwark Pokrajczyn zwany w Powiecie Wileńskim leżący, w którym znajduje się Dóm drewniany zdalszą budowlą, i cztery włoki gruntu bez Chłopow, czyniący roczney intraty złt. Półk. 200. opisany za pretensyą Buchaltera Soprowskiego, stawili się w rządzie tutejszym w Konkurencyi i układu, sami przez się lub przez Plenipotentów swoich prawnie umocowanych na terminu pierwszy 3go drugiego i trze-

ci 27. Junii bieżącego Ru Datt Maia 14. dnia 1802. Roku.

W Drukarni XX. Pitarow Wileń. wyszło z druku Pismo pod tytułem: o *Zadach ludzkich, Juwenalisa Poety, z łacińskiego przetłumaczone przez X. Józefa Konstantyna Bogustawskiego, na Fundusz Ubogich.* Cena na papierze wodnym złt. 1. Na pocztowym złt. 1. gr. 15.

Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w dniu 26. Aprila Ru idącego w Lidzkim Powiecie do majątności Dzieńbrowa ziechawszy Sady swoje poczynionej Reasumpcyi do dnia 19. Maia odroczył w którym terminie, że na nie przystępujących, Wierzycieli amisyą pretensyw zamilze, jak samego dłużnika Marcina Narkiewiczza, jakoteż jego Wierzycieli przez Gazetę publiczną zawiadomić.

JP. Profesor Kaetan Pecof ma honor donieść Przesw. Publicznosci, że przez wzgląd na liczne zgromadzenie się wielu osob do oglądania gabinetu 80. statui woskowych, spektakl otwarty zostanie przez cały tydzień następujący.

Człowiek Włoch rodowity, lat mający 30. który fizyzie i goli, mówi po Francuzku i Niemiecku; bywały w różnych podróżach; chce być zatrudnionym za Kamerdynera, albo jechać z Państwem za granicę; ma świadectwa od tych którym dotąd służywał. Jesliby kto potrzebował takiego sługi, raczy zgłosić się dla lepszej informacyi do sklepu Józefa Scavezzani Włocha sprzedającego perfumy pod Nm. 107.

Sąd Woytowski Ławniczy Miasta Gubernskiego Grodna donosi, iż w prowadzonym procesie nad kryminalistą Józefem Selwestrowiczem o złodzieystwo, pozogę i zaboystwo przekonany okazał się przez jego skradziony zegarek złoty z emalią u niejakiego podróżnego pod Wilenem, gdyby właściciel tego zegarka opisał znaki tego własności i dowiodł u jakiego zegarmistrza był w reparacyi, za odezwaniem się do Pisarza tegoż Sądu Woytowski Ławniczego Grodzieńskiego takowy odzyszeze swój zegarek, o tym aby było wiadomo Publicznosci do Gazet krajowych podaje, termin odezwania się do Roku jednego i tygodni 6 zamierzając po którym terminie za nieodezwaniem się właściciela przędany będzie przez aukcyą, a pieniądze na Szpital ubogich oddane zostaną ostrzeż.

Litewski Gubernator woieny General Lieutenant Baron Beningsen zakcił rządowi Gubernskiemu ostrzedz i publikować w całej Gubernii ażeby wyjeżdżający za granicę obywatele dla handlu, w miastach gdzie są Rosyjscy Konsulowie lub Wice Konsulowie, koniecznie stawali się u nich z pasportami swoimi pod boiaźnią kary; przeto wydając jadącym za granicę pasporty należy od nich wziąć rozpiskę.

Xcia Jmci Dominika Radziwiłła Podkomorzycza Littgo Aktorstwu uległe, w miastach: Wileń, Grodnie, Nowogrodka, Mińsku, znajdujące się Płace, Mury, Rudera Domow i Pałacow oraz Kamienica Łoykowską zwana, są do przedania. Ktoby życzył sobie traktować o nie, zgłosić się ma do W. Wincentego Trębjickiego Łowcz. Kobryńsk. mieszkającego w Nieszwicie.